

DEİK BAŞKANI ÖMER CİHAD VARDAN
TÜRKİYE-SIRBİSTAN-BOSNA HERSEK ÜÇLÜ İŞ FORUMU
KONUŞMA METNİ

T.C. Ekonomi Bakanı Sayın **Nihat Zeybekci**,
Sırbistan Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Ticaret, Turizm ve Telekomünikasyon Bakanı Sayın **Rasim Ljajić**,
Bosna Hersek Dış Ticaret ve Ekonomik İlişkiler Bakanı Sayın **Mirko Šarović**,
Sırbistan Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Sayın **Marko Čadež**,
Bosna Hersek Dış Ticaret Odası Başkanı Sayın **Bruno Bojic**,
Türkiye, Bosna Hersek ve Sırbistan iş dünyasının değerli temsilcileri,
Hanımefendiler,
Beyefendiler,
Öncelikle Sizleri şahsım ve **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)** adına saygıyla selamlıyorum.
Türkiye-Sırbistan-Bosna Hersek Üçlü Ticaret Komitesi'nin III. Dönem Toplantısı vesilesiyle düzenlediğimiz **TÜRKİYE-SIRBİSTAN-BOSNA HERSEK ÜÇLÜ İŞ FORUMU**'nun kapanış oturumuna hoş geldiniz.

Saygıdeğer Katılımcılar;

Geçtiğimiz yıl Ekim ayında bu platform vesilesiyle Balkanların tüm zenginliklerini bünyesinde barındıran **Saraybosna**'da bir araya gelmiştik.
Şimdi ise sizleri ortak coğrafyamızın iktisadi başkenti **İstanbul**'da ağırlamanın mutluluğunu yaşıyoruz.
İş forumumuzu şereflendiren, Sayın Bakanlarımıza, bölgesel işbirliğinin gelişmesine yapmış oldukları değerli katkılar ve bugün bizleri yalnız bırakmadıkları için teşekkürlerimi sunarak sözlerime başlamak istiyorum.
İnanıyorum ki Türkiye, Bosna Hersek ve Sırbistan arasında başlayan bu süreç ve üçlü iş forumu, Balkanlar'da barış ve istikrarın kalıcı hale gelmesine katkı sağlayacaktır.
Sonuçta tüm iş dünyası olarak, güven ve istikrar ortamının ekonomiye olumlu katkı yaptığını çok iyi biliyoruz. Dolayısıyla bizim en büyük arzumuz, Balkanlarda sürdürülebilir istikrarın sağlanmasıdır.

Sayın Bakanlar, Değerli Katılımcılar,

Hatırlanacağı üzere ilk forumda, bu üçlü birlikteliğin önemi üzerinde fikir birliğine varılmıştı. Öyle ki, herkes bu konunun bilinciyle bu toplantılara devam ediyor. Umarım bundan sonra da devam edecektir. Çünkü biz birbirimizi ne kadar daha iyi tanırsak, aramızdaki bağ o kadar güçlenecektir. Bunun da huzur ve istikrara olumlu katkı yapacağını sanırım söylemeye gerek yok.
Bu düşünceyle ilkinin düzenlediğimiz forumdan sonra Aralık ayında Başbakanımızın öncülüğünde Sırbistan'ı önemli bir işadamı heyeti ile ziyaret etmiştik. Sırlarla birlikte yaklaşık 550 kişi civarında bir katılımı gerçekleştiren forumdan sonra somut iş bağlantılarının oluştuğunu ve hatta bazı firmalarımızın orada yatırıma başladığını da söyleyebilirim.

Ayrıca geçen süre zarfında Bosna Hersek Cumhurbaşkanlığı Konseyi Dönemsel Başkanı Sayın Dragan Čović ve Bosna Hersek Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi Sayın Bakir Izetbegović, Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Başkanı Denis Zvizdić'i de Türkiye ağırladık, kendilerini Türk yatırımcılarla bir araya getirdik.

Bütün bu yapılanlarla irtibatı ve tanışıklığı artırmaya çalışıyoruz.

Hatta bu forumdan sonra açılışı gerçekleşecek olan Bosna Hersek ve Sırbistan Ticaret Ofisi ile bu sürecin en somut meyvelerinden biri daha gerçekleşmiş olacaktır.

Bunun yanında, tabii ki, Bosna Hersek'i Balkanlar için merkez ilan ederek bölgede 30 şubeye ulaşan Ziraat Bankası'nın ve Makedonya'dan sonra Sırbistan'da önemli yatırım yapan Halk Bankası'nın faaliyetlerini de hatırlamamız gerekiyor.

Bunların varlığı, üçlü işbirliği için yeni imkânlar sunarken özellikle KOBİ'lere kredi vermeye başlaması her türlü takdirin üstündedir.

Sayın Bakanlar, Değerli Katılımcılar;

Geçen sene ayrıca, Balkan ülkelerinin Avrupa-Atlantik kurumlarıyla bütünleşmesini arzu ettiğimizi de konuşmuştuk. Biz, Türk iş dünyası olarak, bölge ülkelerinin Avrupa Birliği ile bütünleşmesini devamlı destekledik ve desteklemeye de devam ediyoruz. Çünkü bu bölgenin güçlenmesi demek; ekonomilerimizin de büyümesi demektir, insanların huzur içinde yaşaması demektir.

Özellikle küresel ekonomide belirsizliklerin arttığı bir dönemde, ekonomilerimizi büyüterek insanımıza iş ve refah ortamının oluşturulması hususu da bu birlikteliğin aslında bir seçenek değil, zorunluluk olduğunu bize göstermektedir.

Evet, birlikte yapılabilecek çok iş var;

- Altyapı,
- Enerji,
- Ağaç endüstrisi,
- Gıda üretimi,
- Tarım, İlaç, Maden, Metal gibi birçok alanda işbirliği imkânları bulunuyor.

Ülkelerimiz arasında imzalanan, serbest ticaret anlaşmaları da bizlere bu işlerin yapılabilmesi için gerekli hukuki zemini sağlıyor.

Ancak, hepimiz, bu projelerin birçoğunun finansmanında kamu bütçelerinin yetersiz kaldığını biliyoruz.

Projelerinin hayata geçirilebilmesi, yeni işlerin geliştirilebilmesi için finansman modellerinin üzerinde de çalışılması gerekiyor.

İşte tam da bu noktada, kamu özel sektör iş birliği modelleri devreye giriyor.

Türkiye, kendi ihtiyacı olan birçok altyapı projesini direkt kamu finansmanı kullanmadan özel sektör katılımı ile hayata geçirmeyi başardı. Bu alanda kamu kurumlarımızda ve şirketlerimizde önemli tecrübeler oluştu.

Bugün Türkiye'de kimisi devam eden, kimisi tamamlanıp hizmete açılan, 3.havaalanı, 3.köprü, otoyollar, tüneller, şehir hastaneleri gibi birçok mega altyapı yatırımı, kamu özel sektör işbirliği modeliyle hayata geçirilmektedir.

Bizler de DEİK olarak, bu alanda sahip olduğumuz tecrübeyi komşu ve dost ülkeler ile paylaşmak üzere bir **PPP Mükemmeliyet Merkezi** kurduk. Mükemmeliyet Merkezimiz geçtiğimiz Kasım'da Ekonomi Bakanlığı'mızın desteği ile İstanbul'da bir **PPP Haftası ve Zirvesi** düzenledi.

30'a yakın ülkeden katılımcılara tecrübelerimizi paylaştığımız çalışmanın ikincisini daha geniş bir katılımıla, **2-5 Kasım 2016** tarihleri arasında düzenleyeceğiz.

Bu vesileyle, Sırbistan ve Bosna Hersek kamu otoritelerini ve şirketlerini PPP Haftası ve Zirvesine de davet ediyorum.

Sayın Bakanlarım,

Sözlerimin sonunda, başta Zat-ı Alileriniz olmak üzere, ülkelerimiz arasında ticaret ve yatırımlarımızı geliştirmek için çalışan, Türkiye-Bosna Hersek İş Konseyi Başkanı Sayın Muzaffer Çilek ve Türkiye-Sırbistan İş Konseyi Başkanı Sayın Aleksandar Medjedovic'e ve yürütme kurulu üyelerine huzurlarınızda teşekkür ediyor, forumun ülkelere hayırlı olmasını diliyorum.